

**ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**  
**ГЛАВЕН ПРОКУРОР**

№4527/2015 г.  
София, 8.11.16 г.

ДО  
Г-ЖА ПЕТЯ ТЯНКОВА  
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР  
НА ПРАВОСЪДИЕТО

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ТЯНКОВА,

Във връзка с Вашето писмо от 21.10.2016 г., с което отправяте покана да изразя становище по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрист“, бе извършено проучване на проекта. Въз основа на резултатите от проучването, изразявам следното становище.

1. Прокуратурата на Република България подкрепя усилията за осъвременяване на подзаконовата нормативна уредба относно обучението по специалността „Право“ и придобиване на юридическа правоспособност. Историческият преглед на тази уредба показва тенденция към постепенно завишаване на изискванията в образованието на юристите, но досега то е по-скоро изоставащо, отколкото адекватно на потребностите и обществените отношения.

Представеният проект цели да създаде условия за повишаване на качеството и практическата приложимост на знанията и уменията за новозавършващите юристи.

Голяма част от предлаганите нови нормативни разрешения ще спомогнат за постигането на тези цели. В тази връзка, в две предходни писма<sup>1</sup> до Министерството на правосъдието по същата тема, вече изразих положителното си отношение към отпадането на задочната форма на обучение; въвеждането на специализирани магистърски програми, с цел профилиране и задълбочаване на подготовката; завишаването на броя на часовете по международно публично право, наказателно процесуално право, данъчно право и право на Европейския съюз и въвеждането на допълнителни учебни дисциплини със задължителен характер - защита на правата на човека и организация на съдебната система и правозащитните институции.

Подкрепям усилието да бъде осигурена по-адекватна възможност за задълбочаване на подготовката в областта на административноправните науки, залегнало в чл. 4, ал. 4 от Проекта, което в известна, но в недостатъчна степен ще компенсира въздържаността да се увеличи общият хорариум по дисциплината „Административно право и административен процес“.

Положително отношение изразих и към усилията за повишаване на чуждоезиковото обучение на юристите, към търсенето на по-тясна и адекватна връзка с практическата работа и към въвеждането на единни изисквания за провеждане на държавните изпити.

Правилна стъпка, за чието предприемане вече съм изложил аргументи, е въвеждането на по-подробни правила на организация за провеждане на единен писмен държавен изпит чрез решаване на казус.

2. Същевременно остава загрижеността ми, че правото на ВУЗ, сами да определят реда и условията на приемните конкурсни изпити, създава реални предпоставки за снижаване на критериите за първоначален подбор и лишава от допълнителни гаранции постигането на качество на субсидираното от държавата обучение. В тази връзка в проекта за Наредба не се забелязва, например, въвеждането на изпити или тестове след първи или втори курс, чието успешно полагане да е условие за продължаване на обучението или прилагането на друг административен механизъм, който да гарантира горния резултат.

Отново ще посоча, че при наличието на държавен изпит по публичноправни науки, развитието

<sup>1</sup> Отговор от 20.11.2015 г. по изх. № 33-00-66/23.10.2015 г. на МП и отговор от 06.07.2016 г. по изх. № 33-00-66/24.06.2016 г. на МП

на административното правораздаване и тенденцията към завишаване на часовете по учебни дисциплини, за които е налице дефицит на подготвени специалисти, трудно може да бъде обяснено запазването на непроменен хорариум по административно право и процес и преподаването им в обща дисциплина. Както се вижда и от проекта на доклад на министъра на правосъдието - хорариумът по дисциплината „Административно право и административен процес“ не е променян за последните 19 години и продължава да бъде в размер на 150 часа - толкова, колкото е бил при самото приемане на Наредбата през 1996 г. Поредицата от шест изменения в Наредбата през този период, но също и предлагания от МП проект, не отчитат обстоятелствата по интензивното изменение и усложнение на обществените отношения в сферата на държавното управление, и като последица от това - в административното материално право, нито пък обстоятелствата по приемането и действието на Административнопроцесуалния кодекс през 2006 г.

С УВАЖЕНИЕ

СОТИР ЦАЦАРОВ  
ГЛАВЕН ПРОКУРОР